

פתרון תרגיל 2 אינפי 3 תשע"ז

13 בדצמבר 2016

1. נפריד ונוכיח ביד רמה.

(א) לא בהכרח. נתבונן בפונקציה:

$$f(x, y) = \begin{cases} \left| \frac{x+y}{x-y} \right| & (x, y) \neq (0, 0) \\ 1 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

אם מקבעים את x או את y הפונקציה אכן רציפה לפי המשתנה השני:

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x, 0) = \left| \frac{x}{x} \right| = 1, \quad \lim_{y \rightarrow 0} f(0, y) = \left| \frac{y}{-y} \right| = 1$$

אבל לכל k נקבל במסלולים $y = kx$ גבולות שונים ולכן הפונקציה אינה רציפה.

(ב) הוכחה. נראה שלכל $(x_0, y_0) \in D$ המקיימים $|(x, y) - (x_0, y_0)| < \delta$, מתקיים

$$|f(x, y) - f(x_0, y_0)| < \varepsilon$$

$$|f(x, y) - f(x_0, y_0)| \leq |f(x, y) - f(x, y_0)| + |f(x, y_0) - f(x_0, y_0)| \leq$$

$$\leq K |y - y_0| + |f(x, y_0) - f(x_0, y_0)|$$

f רציפה לפי x כלומר אם $|x - x_0| < \delta'$ אז לכל y ,

$$|f(x, y) - f(x_0, y)| < \varepsilon'$$

נבחר $\varepsilon' = \frac{\varepsilon}{2}$ ונבחר:

$$\delta = \min \left\{ \frac{\varepsilon}{2K}, \delta' \right\}$$

ואם נחזור לאי-השוויון נקבל:

$$|f(x, y) - f(x_0, y_0)| < K \cdot \frac{\varepsilon}{2K} + \frac{\varepsilon}{2} = \varepsilon$$

ולכן הפונקציה רציפה.

2. מכיוון שהפונקציה f רציפה על קבוצה קומפקטית יש לה מינימום ומקסימום ב- K .

נסמן את ערך המינימום ב- a .

לכן, קיימת $(x_0, y_0) \in K$ כך ש- $f(x_0, y_0) = a$ ולכל $(x, y) \in K$ מתקיים:

$$a \leq f(x, y)$$

תר על כן, ברור שמתקיים:

$$f(x, y) = x^2 + \sin^2\left(e^{\frac{x}{y}}\right) \geq 0$$

נניח בשלילה שקיימת $(x, y) \in K$ עבורה $f(x, y) = 0$. כלומר:

$$x^2 = 0 \wedge \sin^2\left(e^{\frac{x}{y}}\right) = 0$$

מהשוויון הראשון נקבל $x = 0$ אך זה נותן $\sin^2\left(e^{\frac{0}{y}}\right) = \sin^2 1 \neq 0$ וסתירה!

לכן לא קיימת נקודה (x, y) כזו ולכן $f(x, y) > 0$ לכל נקודה $(x, y) \in K$; בפרט,

$$f(x_0, y_0) = a > 0$$

3. כאשר גוזרים לפי משתנה מסוים - מתייחסים אל האחרים כאל קבועים.

(א) נגזור לפי x :

$$f_x(x, y) = 3x^2 - \frac{1}{y}$$

והיא מוגדרת כאשר $y \neq 0$.

נגזור לפי y :

$$f_y(x, y) = 6y + \frac{x}{y^2}$$

והיא מוגדרת כאשר $y \neq 0$.

(ב) נגזור לפי x :

$$f_x(x, y) = e^{\cos(xy)} \sin(xy) y$$

ובאופן דומה נגזור לפי y :

$$f_y(x, y) = e^{\cos(xy)} \sin(xy) x$$

ושתי הנגזרות מוגדרות בכל \mathbb{R}^2 .

(ג) נגזור לפי x :

$$f_x(x, y) = \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} = \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}$$

ובאופן דומה הנגזרות לפי y, z הן:

$$f_z(x, y) = \frac{z}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}, f_y(x, y) = \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}}$$

ושלוש הנגזרות מוגדרות בכל \mathbb{R}^3 למעט $(0, 0, 0)$.

(ד) נגזור לפי x :

$$f_x(x, y) = \frac{3x^2}{x^3 + y^3 - z^3}$$

ובאופן דומה הנגזרות לפי y, z הן:

$$f_z(x, y) = \frac{-3z^2}{x^3 + y^3 - z^3}, f_y(x, y) = \frac{3y^2}{x^3 + y^3 - z^3}$$

ובהתחשב בתחום ההגדרה של \ln , הן מוגדרות בתחום $x^3 + y^3 - z^3 > 0$.